

IV Õpitulemused ja õppesisu klassiti

6. klass, 1 tund nädalas, kokku 35 tundi

H. Roos Muusikaõpik 7. klassile ning muusikavalik CD1 ja CD2

Osaoskus: Laulmine		
Õpitulemused Õpilane: 1) laulab ühe- ja/või mitmehääelseid laule klassitunnis, ansambelis ja/või koolikooris; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut; 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; 3) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab peast kooliastme ühislauke: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen) 4) on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana, analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult; 5) kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi nii ükski kui ka rühmas lauldes, tunneb oma hääleaparaati ja teab, et häält on vaja hoida; 6) tunneb häälehoiu põhimõtteid, teab, kuidas häält kasutada häälemurde ajal.	Õppesisu Repertuaar. Lauldakse ea- ja teemakohaseid ühe-, kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma peast kooliastme ühislauke: Eesti hümn.. Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid. Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris, ansambelis kui ka ükski, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi. Tutvustatakse laulupeo traditsiooni, kaasatakse õpilasi koolikoori. Lauldakse oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestatakse esitatava muusikapala stiili, järgitakse häälehoiu häälemurdeperioodil. Muusikaline kirjaoskus. Kinnistatakse I ja II kooliastmes omandatud laulu õppimist toetavat muusikateooriat ja omandatakse uusi teadmisi. Muusikalise kirjaoskuse hulka kuuluvad: <ul style="list-style-type: none"> • helivältsused, rütmifiguurid ja pausid, uued rütmid sünkkoop ja triool <ul style="list-style-type: none"> • kaheksandiktaktimõõt laulurepertuaarist tulenevalt; • rondo ja variatsioonivorm; • muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.	Hindamine: <ul style="list-style-type: none"> • Laulab avatud suuga, hea diktsiooni ja õige kehahoiakuga, väljendusrikkalt • Oskab laulda peast valitud õpitud laule • Muusikaline kirjaoskus (laulmine astmenimedega, käemärgi järgi) • Osalemine koolikooris, muusikakoolis ja erinevates muusikalistes huviringides
Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid. Uued mõisted: häälemurre, rondo, variatsioon, sünkkoop, triool.		

Praktilised tööd (valik ideid õpetajale)

- Ea- ja teemakohaste ühe- ja/või kahehäälsete laulude ja kaanonite ning eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, kooris, ansambelis ja/või üksi *a cappella* ja/või saatega kasutades muusikalist kirjaoskust.
- II kooliastme ühislaulude kordamine.
- Osalemine koolikoori tegevuses.

Osaoskus: Pillimäng**Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) mängib keha-, rütmi- ja plaatpille, väikekannelt, rakendab digivõimalusi pillimängus;
- 2) uurib pillide tämbrilisi omadusi, valib ansamblesse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut;
- 3) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskust, rakendab muusikalist kirjaoskust, musitseerides üksi ja eri pillikoosseisudes.

Õppesisu

Pillimäng ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.

Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes.

Pillimängu kaudu tutvutakse valikuliselt maailma rahvaste (Idamaade, Austraalia jt) muusika ja filmimuusikaga.

Hindamine:

- Ostinatode mängimine (laulu saateks) kehapillil ja rütmi- ja plaatpillidel, väikekandel

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.

Uued mõisted: akord, arranžeerimine, duo, improvisatsioon.

Praktilised tööd:

- Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus.
- Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel.
- Rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid, triooli ja sünkoobi mängimine.
- Keha-, rütmi- ja plaatpillidel *ostinato*'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine.
- Väikekandle mängimine laulude saateks.
- Digivõimaluste katsetamine pillimängus ja muusika loomisel.

Osaoskus: Muusikaline liikumine		
<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit ja väljendab seda liikumise kaudu; 2) tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning väljendab neid loovliikumise või improvisatsiooni kaudu; 3) leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt maailma rahvaste muusika või filmimuusika jm); 4) rakendab liikumises muusikateadmisi. 	<p>Õppesisu</p> <p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos, gruppides kui ka ükski, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Kinnistatakse liikumise kaudu õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Kujundatakse ühiselt liikumiskompositsioone, väljendamaks muusikapala vormi (3-osaline lihtvorm, rondo).</p> <p>Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Liikumises väljendatakse valikuliselt erinevate maailma rahvaste muusikale iseloomulikke karaktereid, võimaluse korral õpitakse rahvatantse ja erinevaid tantsustiile.</p>	<p>Hindamine:</p> <p>Osalemise aktiivsus</p> <p>liikumistegevustes, muusika iseloomu väljendamine liikumise kaudu</p>
<p>Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid</p>		
<p>Praktilised tööd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muusikavormi väljendamine loovliikumise või improvisatsiooni kaudu ükski või rühmas. • Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine. • Valikuliselt maailma rahvaste tantsude põhisammude õppimine. • Projektülesanne: filmi-videostseeni illustreerimiseks tantsukompositsiooni loomine. 		
Osaoskus: Muusikaline omalooming		
<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, (digi)kompositsioone jm; 2) katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalsete keskkondi kasutades; 3) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm); 	<p>Õppesisu</p> <p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse ükski, ansambelis ja/või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi kui ka omavahel lõimitult rakendades õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi. Omaloomingu meloodia noodistamisel rakendatakse absoluutset noodisüsteemi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulmine. Luuakse lihtsaid meloodiaid ja erinevaid muusikast lähtuvaid tekste. • Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja 	<p>Hindamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Julgus esitada omaloomingut ükski või rühmas

<p>4) analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu; 5) rakendab omaloomingus muusikalist kirjaoskust.</p>	<p><i>ostinatosid</i> ning esitatakse neid üksi või rühmas. Väikekandel esitatakse omaloomingut kasutades õpitud mänguvõtteid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liikumine. Muusikaloo illustreerimiseks kasutatakse liikumist vastavalt õpetaja teadmiste ja oskuste. • Digivahendid. Katsetatakse omaloomingus erinevate rakenduste ja programmidega, nt, GarageBand, Musescape, Noteflight jt 	
<p>Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid. Pentatoonika.</p>		
<p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omaloomingu loomine vokaalselt, instrumentaalselt ja/või digitaalselt, rakendades muusikalist kirjaoskust. • Projektülesanded, nt muusika tegemine erinevate (olme)esemetega loomine. • Laulutekstide loomine. • Liikumiskompositsiooni ettevalmistamine ja esitamine. • Laulu-, tantsu või instrumentaalkompositsiooni loomine filmi-videostseeni illustreerimiseks või inspireeritult maailma rahvaste muusikast. • Videote, filmide helindamine. 		
<p>Osaoskus: Muusika kuulamine</p>		
<p>Õpitulemused Õpilane: 1) oskab eristada kuuldelt erinevaid orkestripille 2) võrdleb ning eristab eesti ja valikuliselt teiste rahvaste (Idamaad, Austraalia jt) muusikapärandit: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest; 3) võrdleb ja eristab eri muusikastiile, instrumentaalmuusika esituskoosseise, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut; 4) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega; 5) rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi.</p>	<p>Õppesisu Autorid ja interpretid. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega ja (eelkõige eesti) interpretidega Muusikainstrumentid. Eristatakse kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille. Tutvutakse kammeransamblite koosseisudega (klaveritrio, keelpillikvartett jt). Maailma rahvaste muusika. Kuulatakse ning õpitakse valikuliselt tundma teiste rahvaste (Idamaad, Austraalia jt) muusikapärandit. Luuakse seos eesti muusikas Idamaade kultuurist inspireerunud heliloojatega (nt Sven Grünberg, Peeter Vähi jt). Kontsert. Korratakse kontserdiküllastaja hea käitumise tavadid. Kirjeldatakse kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt või kirjalikult kasutades eakohast muusikaalast oskussõnavara.</p>	<p>Hindamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab kuulata ja iseloomustada muusikat, kasutades õpitud sõnavara. • Tunneb kuuldelt erinevaid pilli ja pillirühmi • Oskab kuuldelt eristada vokaal- ja instrumentaalmuusikat • Võrdleb ja eristab erinevate rahvaste muusikat

Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid, nt helilooja, dirigent, ansambel, keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, muusikavorm, AB, ABA (2- ja 3-osaline lihtvorm)

Uued mõisted: interpreet, instrumetaalmuusika, kammermuusika, rondo, variatsioon, pentatoonika

Praktilised tööd:

- Paaris- või rühmatöö: postri või esitluse koostamine valitud teema kohta.
- Erinevate pillide ja pillirühmade kõla eristamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine.
- Valikuliselt teiste rahvaste (Idamaad, Austraalia jt) muusika kuulamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine ja seoste leidmine eesti muusikaga.
- Kuulamistestid.
- Projektülesanne: video loomine ja helindamine infotehnoloogia vahendeid kasutades paaris- või rühmatööna (nt muusikainstrumentide tutvustamiseks).
- Õppekäigud muusikaga seotud paikesse: teatrid, kontserdisaalid, kirikud, muuseumid jm.
- Mürataseme mõõtmine (õppija poolt valitud kohtades). Rühmatöös tulemuste võrdlemine ja arutelu.
- Arvamuse avaldamine/arvustuse kirjutamine muusikaürituse (kontsert, muusikalavastus), õppekäikude või õpitud rahvaste muusika, heliloojate ja interpretide kohta.
- Interpreetid tutvustavad erinevaid pillirühmi

Lõimingu võimalused:

- Eesti keel - Kõnerütmi kasutamine muusikas.
- Kirjandus - Tutvumine luuletajate loominguga.
Info leidmine ja referatiivsete tekstide koostamine
- Kunst - muusika väljendamine kunstitöös
- Matemaatika - rütmifiguuride kindel pikkus,
terviku osadeks jaotamine (murru mõiste), heliastmete omavaheline kaugus.
- Füüsika - akustika, heli omadused
- Geograafia - erinevad rahvad
- Liikumisõpetus - rahvaste tantsud

Arendatavad digipädevused:

- Info leidmine internetist
- Stuudiumi kasutamine, TERA
- Erinevate digitaalsete rakenduste kasutamine- nt Noteflight, Musescore, Perfect piano, Virtual Piano